YTTRANDE

Avseende:	Mål nr FT 21952-21.
Kärande:	Dennis Ivarsson, 1890128-3997 (bilaga B) Lingvägen 177, 123 61, Farsta Tfn: 070 – 242 97 60 E-post: ivarsson.dennis@gmail.com
Svarande:	Färdtjänsten, Region Stockholm, 232100-0016.
Saken:	Fordran och skadestånd.

Med anledning av svaromålet (aktbil. 13) får undertecknad härmed inkomma med yttrande. Då endast svaranden har insyn i systemet för färdtjänstbokning, förbehålls rätten att inkomma med ytterligare grunder, bevisning och rättsliga argument i övrigt, sedan svaranden har yttrat sig och förhoppningsvis besvarar nedan framställda frågor.

Inställning

Frågan om avtalsförhållande / kontraktuella grunder

Svarandens argument att färdtjänst tillhandahålls privatpersoner därför att det är en lagstadgad skyldighet och att det därför inte kan anses föreligga något avtalsförhållande, kan bara bemötas på ett sätt;

Undertecknad har aldrig hört talas om att stat, kommun eller någon annan myndighet skulle erbjuda någon som helst samhällsservice till privatpersoner, utan att sådan skyldighet följer av lag. Att myndigheter skulle gynna enskilda utan stöd i lag, ekonomiskt eller genom annan naturaprestation, skulle stå i strid med Regeringsformen. Därför saknar detta argument från svaranden all relevans.

Frågan om huruvida offentliga tjänster som har privaträttsliga inslag ska betraktas ur ett civilrättsligt perspektiv, och att det föreligger ett avtalsförhållande så snart en viss tjänst från myndighet utförs mot viss betalning från privatpersoner, är överspelad i den juridiska litteraturen.

Att den grundläggande frågan om huruvida privatpersoner kan göra gällande avtalsrättsliga påföljder på grund av uteblivna tjänster, felaktigt utförda tjänster eller annat klandervärt agerande från kommuners eller regioners sida, beskrivs utförligt i boken *Offentliga tjänster i civilrättsligt perspektiv*. Boken är skriven av fd. Justitieråd Bertil Bengtsson, utgiven år 2013 och bifogas i relevanta delar för ombudets kännedom (Bilaga B). Särskilt kan framhållas not 42 med hänvisning till Madells avhandling från 1998 (s. 509 & 561). Här framgår klart att fd. Justitierådet Bengtsson anser det vara självklart att ett myndighetsbeslut med en preciserad prestation, alltid kan genomdrivas på civilrättsliga avtalsrättsliga grunder.

Fakta som vitsordas

Arbetsresor; Gränserna för det tillåtna användningsområdet och skälen för tilldelning av just *arbetsresor* vitsordas.

Bemötande av svaromålets respektive stycke

Svaromålet s. 1
Sista stycket: Vitsordas.

Svaromålet s. 2;

1. st. Vitsordas.

2. st. Vitsordas, bortsett från formuleringen att ”Om tillståndshavaren använder sina arbetsresor till andra ändamål än att resa till- och från sin arbetsplatsadress…”. Som framgår av bilaga F till stämningsansökan i form av en noggrann redovisning över Dennis Ivarssons samtliga genomförda fritidsresor, lagrar systemet alla resor som inte sker till en godkänd arbetsplatsadress, automatiskt som fritidsresor. Systemet för bokning av färdtjänst är därmed tydligt uppbygt så att resor som inte görs till- eller ifrån en godkänd arbetsplatsadress, räknas inte som en arbetsresa. Således går det helt enkelt inte att använda arbetsresor till icke-godkända adresser. Alla resor som inte godkäns som arbetsresor enligt bokningssystemet, lagras som fritidsresor. Att Dennis Ivarsson har använt alldeles för många *fritidsresor* är ostridigt. I vart fall har Dennis Ivarsson aldrig haft någon avsikt att använda sina arbetsresor på ett felaktigt sätt. Det ska framhållas att även om Dennis Ivarsson hade åkt till sitt arbete varje vardag under hela år 2021, så hade han ändå använt precis samma antal otillåtna *fritidsresor*, utöver sina arbetsresor.

3. st. Vitsordas.

4. st. Vitsordas, det är dock fullständigt obegripligt att tjänstemän i region Stockholm sitter och justerar resesaldon manuellt. Antagligen är detta anledningen till ungefär 5 månaders dröjsmål med justering av resesaldo, vilket kunde ha förhindrat att Dennis Ivarsson övertraserade sitt saldo avseende *fritidsresor*.

5. st. Vitsordas, bortsett från att *arbetsresor* rent tekniskt inte kan användas till att åka mellan icke-godkända arbetsplatsadresser, sådana resor lagras i systemet som *fritidsresor* automatiskt. Avseende resenärens möjlighet att själv kontrollera sitt resesaldo, kan påpekas att detta borde kunna göras i färdtjänstens app. Detta är omöjligt, eftersom appen endast visar det samlade antalet kvarvarande *fritidsresor* + *arbetsresor*.

6. st. Uppgifterna om antalet resor stämmer inte, eller är i vart fall oklart. Som framgår av bilaga F till stämningsansökan har 344 *fritidsresor* genomförts från och med den 3 januari 2021 till och med den 4 december 2021.

Svaromålets s. 3.

1. st. Se ovan

2. st. Se ovan.

3. st. Se ovan.

4. st. Vitsordas.

5. st. Vitsordas.

6. st. Vitsordas.

7. st. Vitsordas.

Svaromålet s. 4, se ovan.

Begäran om förtydligande

Svaranden ombeds härmed att ta ställning till och eller besvara följande;

a) Om Dennis Ivarsson hade slutat att genomföra *fritidsresor* under år 2021, så länge han fortfarande hade haft åtminstone en *fritidsresa* kvar, hade han då kunnat fortsätta använda sina beviljade arbetsresor under hela år 2021?

b) Svaranden ombeds att inkomma med uppgift om när Dennis Ivarsson får anses ha genomfört sin sista ”tillåtna” *fritidsresa* under år 2021.

c) Om Dennis Ivarsson i och för sig slaviskt hade rapporterat in varje dag som han inte hade genomfört sina beviljade *arbetsresor*, hur lång tid hade det tagit innan saldot i färdtjänstappen hade uppdaterats?

d) Vid vilka datum under år 2021 uppdaterades Dennis Ivarssons resesaldo, och hur många resor lades till vid varje tillfälle?

e) Färdtjänsten har hämtat Dennis Ivarsson sent många gånger under år 2021. Vid vilka tillfällen under år 2021 uteblev färdtjänsten helt?

För det fall svaranden inte inkommer med svar på frågorna ovan A – F genom yttrande senast den 25 mars 2022, avser undertecknad att inkomma med ett editionsyrkande härom.

Tilläggsinformation

Att beakta vid återkrav – egna kvalitetsbrister

Det vitsordas som framgår ovan att Dennis Ivarsson har genomfört betydligt fler *fritidsresor* än vad han var tilldelad under år 2021. Återkrav på mer än 50 000 kr har antytts. Det ska då framhållas att Dennis Ivarsson har mottagit fler än 50 meddelanden under år 2021 om försenade bilar. Vid uppskattningsvis 25 - 30 tillfällen har färdtjänsten varit mer än 30 minuter sen. Vid uppskattningsvis 4 – 7 tillfällen har färdtjänsten inte behagat dyka upp alls. I vissa fall har chaufförerna meddelat att färdtjänsten blir så pass sen att Dennis Ivarsson har använt resegarantin, gjort utlägg och fått tillbaka pengar mot uppvisande av kvitto. Vid dessa situationer borde bokningarna ha raderats ur bokningssystemet, vilket dock av någon anledning inte görs. När färdtjänsten är mer än 20 minuter sen, utgår ingen egenavgift. Mot bakgrund av frekventa betydande förseningar, borde egenavgift i vart fall inte utgå med hänvisning till 36 § avtalslagen.

Följande tabell är en sammanfattning av samtliga mottagna SMS under år 2021 om försenad färdtjänst (Bilaga A).

SMS om förseninade färdtjänstresor år 2021				
Namn på skärmdump	**Antal resor**			
210112, 15, 21 SvTaxi	3			
210121, 22 SvTaxi	2			
210203, 15, 17 SvTaxi	3			
210329, 210406 SvTaxi	2			
210416, 210501 SvTaxi	2			
210502, 03, 04 SvTaxi	3			
210504, 06, 23 SvTaxi	3			
210517, 31(2st)	3			
210523, 28, 29 SvTaxi	3			
210606, 07, 09 SvTaxi	3			
210702 SvTaxi	1			
210706, 24 SvTaxi	2			
210722, 210822 Kurir	2			
210727, 28 SvTaxi	2			
210825, 27(2st) SvTaxi	3			
210829, 210903 SvTaxi	2			
210918 Kurir	1			
210930, 211004 SvTaxi	2			
211004, 211020 SvTaxi	2			
211020, 211030 SvTaxi	2			
211109 SvTaxi	1			
211116, 211122 SvTaxi	2			
211122, 2st SvTaxi	2			
211128, 30 SvTaxi	2			
220101, 220111 SvTaxi				
Meddelanden	**53**			

Undertecknad vill påminna ombudet om polisanmälningarna mot 10 färdtjänstchaufförer i början av år 2019. Chaufförerna ”misstänktes” ha lurat till sig ca 100 000 kr genom att ha bokat falska färdtjänstresor med hjälp av kundens personnummer och telefonbokningen. Se följande länk: https://www.mitti.se/nyheter/taxichaufforer-anmalda-for-fusk-i-fardtjansten/lmscm!5807403/ Ytterligare en länk, till Aftonbladet: https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/BJA65v/taxiforare-anmals-for-fardtjanstfusk

Så sent som år 2022 har undertecknad pratat med taxichaufförer som uppger att dessa ”bluffresor” fortfarande pågår. Chaufförer som står på kö för att få taxiturer, ringer helt enkelt upp växeln och uppger sparade personnummer och bokar turer, för att skicka iväg kollegor på falska turer, så att de kommer längre fram i kön. Att boka färdtjänst är mycket lätt och om det görs via telefonväxeln kan ingen ID-kontroll göras. Region Stockholm

verkar således inte ha lyft ett finger sedan polisanmälningarna år 2019 för att förhindra fortsatt missbruk av färdtjänstresenärernas tillstånd och i förlängningen våra resesaldon.

Undertecknad har inte granskat sina egna fritidsresor från föregående år. Med beaktande av tillgången till 2 arbetsresor varje vardag under hela år 2021, verkar dock 344 genomförda fritidsresor därutöver, förhållandevis mycket. Vid försök att, efter beslut i laga ordning fakturera Dennis Ivarsson, bör därför även den egna försumligheten avseende brottsförebyggande åtgärder beaktas.

Ombudet ombeds att beakta detta vid tankar på att rikta återkrav mot Dennis Ivarsson

Att beakta vid återkrav – Kreditverksamhet

Gravt synskadade jurister är inte den typiska färdtjänstresenären. Färdtjänst används framförallt av äldre, rörelsehindrade och personer med kognitiva funktionsnedsättningar, med andra ord en ganska svag samhällsgrupp.

Ombudet har själv satt fingret på vissa brister i färdtjänstens bokningssystem. Bland annat att det är möjligt att använda ca 100 *fritidsresor* för mycket, utan att få så mycket som en varning av systemet. Parallell kan dras till mobiloperatörers skyldighet att upplysa, varna och även stoppa överanvändning av mobildata. Mobiloperatörer, även på kommersiell marknad, blir bötfällda och återbetalningsskyldiga om deras system inte tydligt varnar när deras kunder börjar skuldsätta sigutöver ordinarie pris. Anledningen är att det är helt orimligt att begära att mobilkunder ständigt ska bevaka sin surfpott.

Att ens antyda återbetalningsskyldighet utifrån ett bokningssystem med alla de brister som har redovisats ovan, är helt orimligt och i vart fall oskäligt enligt 36 § avtalslagen. Vidare skulle det kunna bli intressant att höra vad finansinspektionen anser om att svaranden har ett bokningssystem som inte förvarnar om skuldsättning för konsumenter i storleksordnignen 50 000 kr på mindre än ett halvår.

Handläggning

Eftersom käranden är tingsmeriterad och juridiken i målet inte är helt okomplicerad, begärs att ordförande vid den muntliga förberedelsen inte är en tingsnotarie.

Det begärs att ordförande vid den muntliga förberedelsen är rådman. Dels därför att målet kommer att bli allmänt känt då liknande frågor inte har ställts på sin spets tidigare, trots grava missförhållanden och ett allmänt utbrett missnöje bland färdtjänstresenärer. Dels därför att svarandeombudet har uppvisat ett agerande beträffande ”tilläggsinformation” som antyder otillbörliga skäl för att käranden borde tänka sig för och inte längre processa.

Farsta den 26 februari 2022

Dennis Ivarsson
Jur. kand.
Tingsmeriterad.

BILAGOR

A) SMS om försenad färdtjänst under år 2021.
B) Utdrag ur boken *Offentliga tjänster i civilrättsligt perspektiv* (2013) av fd. Justitierådet Bertil Bengtsson.